

Oponenský posudok

Téma: Funkčné dôsledky liečby tumorov hlavy a krku.

Typ práce: Habilitačná práca

Študijný odbor: Otorinolaryngológia

Autor: MUDr. Miroslav Tedla, PhD.

Všeobecná charakteristika

Predložená práca je rozpracovaná na 92 stranách textu, vrátane 14 strán zoznamu použitej literatúry + 3 prílohy na neočíslovaných stranách. Práca je rozdelená do 9 kapitol. Kapitoly 1- 3 sa venujú všeobecnému prehľadu problematiky funkčných dôsledkov liečby tumorov hlavy a krku a kapitoly 4 – 8 prezentujú vlastnú prácu. Kapitola 4 definuje 5 cieľov práce, a to:

1. Retrospektívne vyhodnotenie incidencie funkčných následkov po krčnej disekcii
2. Zhodnotenie výsledkov komplexnej rehabilitácie (RHB) poruchy prehĺtania u pacientov po liečbe tumorov hlavy a krku a porovnať výsledky RHB poruchy prehĺtania s pacientami s postihnutím centrálného nervového systému (CNS)
3. Potvrdenie hypotézy o zmenách na úrovni tkanív po rádioterapii (RAT) pre karcinóm hrtana a/alebo hrtanovej časti hltana pomocou analýzy obrazu histopatologických rezov
4. Prospektívne sledovanie zmeny hlasu v neskorej fáze po nekomplikovanej operácii štítnej žľazy pre uzlovú strumu
5. Zmapovanie rozsahu a kvality publikovaných informácií ohľadne terapeutických intervencií pri vybraných symptómoch spojených s dlhodobými funkčnými následkami po liečbe malignity hlavy a krku.

Kapitoly 5 a 6 popisujú materiál, metódy spracovania a výsledky, ktoré sú následne diskutované v kapitole 7 a bodovo zhrnuté v záverečnej kapitole 8. Zoznam použitej literatúry obsahuje 188 citovaných prác, z ktorých menej ako 17% bolo publikovaných za posledných 5 rokov.

Práca sa venuje vysokoaktuálnej téme nakoľko zlepšenie prežívania u mnohých onkologických ochorení vedie k narastajúcemu záujmu o zlepšenie kvality života pacientov po operáciách.

Metódy spracovania boli podriadené sledovaným cieľom sú volené správne, štatistické spracovanie je adekvátne, použité metódy zodpovedajú sledovaným cieľom.

Práca splnila sledované ciele.

Autor potvrdil na súbore 223 krčných disekcií opuch/zmenu tvaru krku, stuhnutosť a poruchu hybnosti krku, bolesti v oblasti disekcie a ťažkosti s ramenom ako najčastejšie subjektívne vnímané funkčné problémy.

Rovnako potvrdil signifikantný vplyv komplexnej RHB prehĺtania na zmiernenie aspirácie u pacientov po liečebnej intervencii v oblasti hlavy a krku ako aj u pacientov s neurologickým postihnutím.

Analýzou histologických obrazov potvrdil redukciiu masu svalovej hmoty v oblasti m. vocalis a redukciiu hrúbky perineuria nervus laryngeus superior u pacientov po rádioterapii.

Sledovaním hlasových zmien po thyroidektómii potvrdil prítomnosť zmeny hlasu aj 3 mesiace po nekomplikovanej operácii.

Práca má niektoré formálne nedostatky:

- V zozname skratiek nie sú uvedené všetky použité skratky –napríklad: LU, DNA, resp., RTG, SE, TSH, cca, TOLS, KD, tzv, LE, PEG, BERA....
- V grafoch nie sú všade vysvetlené skratky a nie sú uvedené legendy napríklad graf č. 4 na strane 57..
- Pri umiestnení tabuľky či grafu na inej strane ako je odvolávka v texte, nie je uvedené číslo strany, čo sťažuje orientáciu – napríklad odkaz na tabuľku číslo 13 je na strane 52 a tabuľka samotná je na strane 54, čo ale nie je uvedené...
- Nie všetky citácie sú podľa platnej normy – napríklad citácia č. 127 nie je uvedená podľa normy
- V časti venovanej histologickým zmenám nie je nikde v texte uvedený počet pacientov v skupinách, ten sa dá len odhadnúť podľa tabuliek číslo 13 a 14 na stranách 54 a 56, ale ani z nich nie je jasné či 1 riadok predstavuje 1 pacienta alebo jeden histologický rez...
- V časti venovanej funkčným dôsledkom krčných disekcií nesedia počty poškodenia N XI raz sa uvádza 20 prípadov (tabuľka č. 9, strana 48) a na strane 49 tabuľka číslo 10 uvádza 14 prípadov – v nej je aj chybné uvedená incidencia poruchy hybnosti ramena 100% - mala byť rátaná na iný počet disekcii alebo pacientov....

Uvedené nedostatky však neznižujú odbornú kvalitu práce.

Celkové zhodnotenie a otázky

Habilitačná práca MUDr. Miroslava Tedlu, PhD. spĺňa štandardné požiadavky kladené na habilitačnú prácu, je dobre štatisticky, odborne a vedecky spracovaná. Prináša nové vedecké poznatky, ktoré evokujú nové diagnostické a terapeutické postupy v klinickej praxi a prispieva k ďalšiemu rozvoju výskumu v oblasti liečby tumorov hlavy a krku.

Otázky:

1. Aké boli počty pacientov v skupinách s a bez RAT pri histologickom vyhodnotení rezov hrtana pomocou analýzy obrazu?
2. Ako sa vysvetľujú dlhodobé poruchy hlasu po thyroidektómii pri neporušenej inervácii a sú dostupné dáta o reverzibilitate? Aký spôsob identifikácie n. laryngesus recurrens a laryngeus superior bol použitý u pacientov perioperačne. Aký prínos pre prax môže mať zistenie/ potvrdenie signifikantnej korelácie laryngofaryngeálneho refluxu s poruchou hlasu u pacientov po thyroidektómii? Mala by podľa

autora byť videoendoskopia hrtana štandardným predoperačným vyšetrením pred operáciou nodóznej strumy?

3. Má autor vedomosť o ďalšom pokračovaní spracovania literárnych zdrojov z časti 5?

Záverečné odporúčenie:

Vzhľadom k tomu, že autor predložil habilitačnú prácu, ktorá spĺňa požiadavky, odporúčam vedeckej rade Lekárskej fakulty Univerzity Komenského, aby prijala túto habilitačnú prácu v predloženej podobe k obhajobe a na jej základe odporúčam MUDr. Miroslavovi Tedlovi, PhD. udeliť titul docent.

V Bratislave , dňa 24.10.2017

Doc. MUDr. Daniel Pindák PhD.